

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Drie maal per week 45 francs per jaar.
 Twee " " " 30 " " "
 Een " " " 15 " " "
 Een blad afzonderlijk 15 centimen.
 De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
 Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
 Reclamen, vormissen en andere artikels vooraan
 of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. PLEEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
 De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en 's zaterdags.
 Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

TONGEREN, 9 APRIL.

Van alles wat.

Kortelings zal door gansch de wereld het gouden Jubelfest gevierd worden van het vijftigjarig priesterschap van Onzen H. Vader de Paus.
 Uit alle delen der wereld komen de beste tijdingen toeover de toebereidselen welke ten alle kanten gemaakt worden om dit buitengewoon feest waardig te vieren.
 Overal worden er prachtartikels gemaakt, letterkundige gewrochten gschreven en dankadressen verzameld, om Z. Heilighed aan te bieden, om daardoor de trouw der Christene wereld aan het zichtbaar Hoofd der Kerk te bewijzen en tevens te verheugen over het Jubelfest.
 België, het katholiek land bij uitzondering, zal niet ten achteren blijven om zich bij de grootsche betooging der Christenheid aan te sluiten. Een comité samengesteld uit onze beroemdste schrijvers, heeft reeds de hand aan het werk gestoken om ter gelegenheid van het Jubelfest aan Z. H. den Paus het *Gouden boek van het pausdom van Z. H. Leo XIII* op te dragen.
 Wij hopen dat dien dag dit plechtig en verheugend feest door gansch België waardig zal gevierd worden en waardig zal blijven der schoone versieringen en verlichtingen welke het voor de Jubelfesten van wijlen Z. H. de Paus Pius IX gedaan heeft.
 Lang, lang leve onze H. Vader de Paus!

Volgens het verslag van M. Mélot zijn er in de provincie Antwerpen 1 school met minder dan 10 leerlingen en 2 met minder dan 20 leerlingen. Namelijk te Ryekevoers, 1 leerling (jongen), te Loenhout 11 leerlingen (8 jongens en 3 meisjes), te samen 23 leerlingen. In Oost-Vlaanderen, verscheidene scholen met 2, 5, 6 en 7 leerlingen. Anderen met 10, 15, 17 zoodat men op 21 scholen 222 leerlingen telt. In West-Vlaanderen 78 leerlingen op 8 scholen. In Henegauw op 18 scholen 219 leerlingen. In Limburg op 9 scholen 68 leerlingen. In Luxemburg op 19 scholen 252 leerlingen. In Namen op 53 scholen 341 leerlingen. In Luik op 8 scholen 112 leerlingen. In Brabant op 2 scholen 27 leerlingen. Er zijn in geheel het land nog 10 scholen zonder kinderen; nog 26 met minder dan 10 en 92 met minder dan 20 kinderen. Al deze scholen tellen te zamen een bevolking van 1622 leerlingen.

Nuttelooze scholen. — De *Réforme* meldt dat, rond Paschen, in den *Moniteur* een koninklijk besluit zal verschijnen, waarbij aan tien gemeenten machtiging wordt verleend om hunne ledige en bijgevoegde nuttelooze gemeenteschool af te schaffen.
 De *Courrier de Bruxelles* meent te weten dat er sprake is, niet van tien, maar van zestien dergelijke scholen af te schaffen.
 Natuurlijk zullen de liberale gazettes vuir en vlam spuwen tegen de rechtmatige toepassing der schoolwet, hoe laattijdig zij ook moge komen.
 Wat ons betreft, wij kunnen het niet niet zuien van scholen te onderhouden die geene leerlingen hebben en alzoo aan de lastenbetalers geene de minste vergelding opleveren voor het geld dat zij daarvoor moeten opleveren.

In de Kamer heeft de heer Vandenberghe bevestigd dat er binnen kort Vlaamsche postzegels zullen in omloop gebracht worden.

De liberale partij valt letterlijk in duigen.
 De geuzen verschreuen elkander dat het een plezier is om zien; de inzie die hen verdelst, vervan te bedaren, wordt van dag tot dag heviger. Het is zeker dat zij niet meer zal ophouden, tenzij de doktrinairen zich overgeven en zich bij de radikalen aansluiten.
 De Antwerpse liberalen hebben in den laatste tijd allerlei pogingen aangewend om hunne Brussele vrienden tot een overeenkomen over te halen; alles vruchteloos.
 Maar is een liberaal kongres onmogelijk, een kongres van progressisten wordt voorbereid. Reeds is dezen zomer zullen de radikalen van gansch België bijeenkomen om zich tot eenen bond samen te sluiten. Lukt dat plan, dan zal er een radikale partij bestaan, die officieel erkend is.
 Men weet dat de radikalen niets anders zijn dan socialisten met handschoenen aan.
 En zo zakt stillekens aan het liberalism naar het socialisme af.

Te Brussel bestaat een liberale maatschappij die voor doeltwil heeft de kinderen te beletten hunne 1ste communie te doen.
 Schandacht, zegt de *Mechelsche Courant*.
 De ongelukkige kinderen, wier ouders zich laten aankopen, wo den op den dag der 1ste communie tot horens toe getrackeerd.
 En het is door die verachtelijke smulpartij dat de geuzen de hartroerende plechtigheid der 1ste communie willen vervangen!
 O medeburgers, die in het liberalism nog verblijft zijt, opent toch de oogen! Zie toch waar de geuzen u naartoe sleuren!

M. De Laveleye, leeraar aan de Hoogeschool van Luik, schrijft over het pausdom in een artikel dat door de *Revue de Belgique* uitgegeven is, en in heilwelk hij de gewoelens uitdrukt in hen door een reis in Italië te weeg gebracht. Voor hem is het pausschap als het ware het enigste steunpunt aan de samenleving tegen de oproerige leerlingen der omvervalsers gegeven. Het conservatieve Europa ziet in dat het hoogst noodzakelijk is met reuzenkrachten de woedende en immer hooger

stijgende baren der oproeren en volksverblindheid tegen te werken.

In dit nieuwe tijdperk gekoemert, zoo gaat M. De Laveleye voort, door de hevige bekämpfung der oproerige leerstelsels, zal het pausschap aan macht en invloed toenemen en velen van hen, die heden hetzelfde bestrijden, zullen den Paus te voet vallen, om bij hem hulp en behoud te vinden.

« Dien schitterende terugkeer bereidt ons Leo XIII. »

Laat ons deze ernstige en troostvolle woorden, aan een vijandelijke pen ontglipt, in stille overwegen. Zij stemmen ten volle met de zoete gevoelens van hoop en vertrouwen overeen, welke onze harten vervullen; zij zijn een nieuw bewijs dat, in weerwil der vooroordelen door blinden partijhaat in den geest geprent, de bloote rede den blijden dag ontwaart, waarop de Kerk en de Paus zullen zegprealen en de eeuwige overwinning Jesus-Christus zijne wraak vol barmhartigheid en liefde door weldaden zal kunnen koelen.

Alle vijf voet hoort men de liberalen uitroepen: « Hevel, waar blijven de katholieken nu met hunne beloften? Zij zijn nu aan 't roer, hebben ze de belastingen reeds vermindert? »

Zeker heeft ons gouvernement reeds de belastingen vermindert!

Of is misschien de vermindering der vervoerprijzen van steenkolen, ijzerwerk, van meststoffen, enz., geene wezenlijke lastenvermindering?
 En zijn de lasten, welke de liberalen op de tabak stelden, om hunne zotte schoolmeesters te bekostigen, door de katholieken niet vermindert geweest?

En nu weer komt het gouvernement een aanzienlijke lastenvermindering in de Kamer voor te stellen.

In 1885 stelden de liberalen een aanzienlijke belasting op de verzekeringen tegen brand en op de verzekeringen op het leven. In de begrooting voor 1887 werd de opbrengst der belasting geschat op 1,020,000 fr.

Het is deze belasting welke het gouvernement nu voorstelt gansch af te schaffen.

Dit is dus eigenlijk een lastenvermindering van 1,021,000 fr.

Zullen de geuzen nu nog vragen of het gouvernement de lasten vermindert?

Zullen zij nu nog durven beweren dat de katholieken aan hunne beloften te kort blijven?

Het liberaal blad *Le Temps*, van Parys, ontmaskert op een ongedagde wijze de Belgische liberalen in zake der nieuwe krijgslasten.

Zij hebben zelve het oprichten van nieuwe forten en 't versterken van 't leger gevraagd, zegt dit blad, en nu dit wordt toegestaan, nu trekken zij achteruit en willen de voorgestelde maatregelen afkopen en bestrijden!

Zij hebben een beroep gedaan op de vaderlandsheide der partijen, om eengezind tot dit doel te geraken, en nu het Ministerie — ongelukkig genoeg misschien! — heeft toegegeven, nu zijn 't liberalen die van geene vaderlandsheide of eengezindheid willen hooren!

Uit politieke berekening, om het Ministerie in minderheid te brengen en het desnoods doen te vallen, b strijden de liberalen nu maatregelen die door hen zelve bij hoog en laag en uitdrukkelijk afgeleest werden!

Ziedaar de kluchtspelers aan 't werk!

Ziedaar nog eens wat betrouwen men in de liberalen kan hebben!

Zij broogen alzoo het eigenbelang, het belang der loge, en aan 't Vaderland vagen zij hunne botten!

Uit de beradslaving over het budget van onderwijs is gebleken dat er jaarlijks slechts gemiddeld 528 plaatsen van onderwijzer openvallen, 't zij 984 op 5 jaren. Nu van 18-4 tot 1886 werden er 2,913 diplomaa's verleend, 't zij 1,854 mede dan er wezenlijk onderwijzers en onderwijzeressen noodig zijn om den dienst van 't onderwijs te verzekeren en ook wanneer er reeds 1,336 normalisten op den klaver loopen.

En inder linkerzijde beweert dat M. Thomissen de wet van 1884 had overtreden, welke bepaalt dat ten minste de helft der onderwijzers ener aangenomene school gediplomeerd moeten wezen. De heer minister antwoordde dat op 2,852 onderwijzers der aangenomene scholen er 1638, dus meer dan de helft gediplomeerd zijn.

Op meer dan 1500 aangenomene scholen telt men er slechts 34 die onder dit opzicht niet in regel zijn. Nu onder de liberale heerschappij was dit getal merklijk grooter.

Ten andere, die 34 scholen zullen zich kortelings in regel stellen.

M. Buis verweet den heer minister slechts katholieken benoemd te hebben tot het ambt van schoolopzichter. Nu M. Thomissen deed merken dat er voor 10 juni 1884, 97 opzichters waren. Allen behoorden tot de liberale denkwijs. M. Thomissen heeft 15 opzichters benoemd die allen tot de katholieke partij behooren en hij verklaarde luid op dat hij aldus zal blijven handelen zoodlang het evenwicht niet zal hersteld wezen... Dat is in alle geval naar al te rechtvaardig!

« Een liberaal dagblad heeft klachten ontvangen van de postbedienden te Brussel, over de pakjes, die ter gelegenheid van den 1 april in het middenbureau en in postbussen werden nedgelegd. »

Het schijnt dat *zwanzers* er plezier in vinden dien dag naar hunne kennis en en vooral naar dames, rotte baringen te zenden, vergezeld van beleedigende opschriften en misplaatste aansprekingen.

Deze valnis wordt verzonden in doosjes als stalen zonder wederom gefrankeerd bij middel van een postzegel van 5 centemen.

Het schijnt dat dergelijke boodschappen met hond-erden werden besteld, doch het bestuur van dien post heeft zich natuurlijk wel gewacht deze op humane bestemming te brengen.

Een groot getal werden zelfs aan het parket overhandigd ter oorzaak van de beleechingen en onzedelijke spreken die op het adres werden geschreven.

Ziedaar een schoon voorbeeld, niet waar, van de beleeftheid en de beschaving der stad Brussel, *cœur et cerveau* van België.

De negentiende algemeene vergadering van den Bond der katholieke Kringen en Bewarende Vereenigingen, za dit jaar te Ieperen gehouden worden, op 16 en 17 April, onder het voorzitterschap van den heer Weste, Volksvertegenwoordiger.

De eerste zitting zal plaats hebben op zaterdag 16 April, om 4 ure namiddag; de tweede, op Zondag 17 April om 10 ure 's morgens, en daarna het hanket, om 1 ure.

Evenals de vorige jaren zal de vergadering geopend worden met een aanspraak van den voorzitter; daarna zal aan de heeren afgevaardigden het welkom toegevoerd worden, waarna den Katholieken Kring zal worden.

Vervolgens zal men een adres aan den H. Vader stemmen, en de verslagen der verbondene Kringen hooren, alsook de rekening van de ontvangsten en uitgaven van 1886.

Daarna zal men overgaan tot de bespreking der volgende punten, op het dagorde der vergadering gebracht:

- 1° Landbouwkwestie.
- 2° Kieskwesten.
- 3° Onderlingen bijstand en volksbanken.
- 4° Verspreiding der dagbladen.
- 5° Beroeps-onderwijs.

Zoodanig men niet, zal deze Bondsvergadering zeer belangrijk zijn. De vraagpunten, welke op het dagorde staan, zijn van diegenen welke de openbare denkwijs en vooral de katholieke bevolking de grootste belangstelling inboezemen.

De 12 bijzondere gemeenten van den Borinage tellen te samen 101,797 inwoners. Er zijn daar 4,517 herbergen, dus ene herberg voor 25 inwoners, vrouwen en kinderen meegerekend! En dan spreekt men van krisis!

Landbouw.

Enige algemeene opmerkingen over de verbetering en de goedmaking van den gemeentegrond te Tongeren.

Aan het zuiden onzer stad, tusschen den Kastanjewal en ene adeling van den Jeker, strekt zich de groote gemeentegrond met de *Stadsmotten* genaamd.

De grond is er leemachtig, slijkerig en rijk aan organieke stoffen. Daar hij bijna het geheel jaar, door het water droortrokken is, vindt men er de planten die de vochtige en zure gronden onderscheiden; het riet, de carex, het mos enz.

Deze weide brengt een hooi van slechte kwaliteit op, in groot gedeelte uit grove grasplanten en onkruid samengesteld.

Is het mogelijk deze weide te verbeteren?

Kan men, zonder veel kosten, dezen grond meer en beter hooi doen opleveren?

Wij verzeeken het stellig. Inderdaad, door het verstandelijk gebruik van scheikundige meststoffen kan men heel en gansch het gewas der weiden veranderen. Reeds sedert het eerste jaar kan men het mos doen verdwijnen. Men kan den groei der moestplanten begunstigen en weldra zullen de grove grasplanten, door andere, die een grotere voedsel-waarde hebben, vervangen zijn.

Dezen uitslag kan men bekomen zonder zeer groote onkosten.

Het is hier onnoodig stikstof inhoudende meststoffen, dit is te zeggen de dunste der meststoffen, te gebruiken.

De volgende mesting zou een zeer goeden uitslag geven:

Kamite 800 kilos aan fr. 4,50	fr. 34,40
Phosphate van metaalschuim 1500 kilos aan fr. 2,60	fr. 39,00
Mergel van Lauw 1500 kilos	fr. 7,00
Onkosten per hectaar	fr. 80,40

Onder deze voorwaarden zou men de meststoffen rechtstreeks moeten koopen en per waggon van 10,000 kilos.

Het ware zeer voordelig de overtollige waters te verwijderen. De gezondmaking van dezen grond is overigens zeer belangrijk voor de openbare gezondheid.

Ongelukkiglijk is de droogmaking dezer weide zeer moeilijk daar de aloop van het water op geene natuurlijke wijze kan geschieden. In alle geval zou het een duur werk zijn.

Dit werk van gezondmaking kan op verschillende wijzen gemaakt worden. Men zou het kunnen vervaardigen door een der volgende middelen, behalve dat men het beste koop en het gemaklijkste, voor den tijd waar men het werk zou verrichten, moest verkiezen.

1° Door *opstorpende putten* te vervaardigen. Indien men dit middel kon gebruiken, zou het werk niet duur kosten. Ook meenen wij dat het noodzakelijk zou zijn soneeringing te maken.

2° Met den waterspiegel van den Jeker te doen zakken.

In dit geval zou de aankoop en de afschaffing

van den waterval van de meulen van Bloir noodzakelijk zijn. Al de eigenaars van weiden, reingemooten van den Jeker, zouden belang hebben in deze kosten tusschen te komen.

3° Door de waters in een groote waterkom te vergaderen en ze van daar in den Jeker te storten.

Indien het mogelijk was, door het bouwen van een waterleiding die de waters nederwaarts van de meulen van Bloir zou liden.

Deze waterleiding zou ongelijks de draainering van de weiden langs de Bloirstraat gelegen, mogelijk maken.

4° Door het water op te halen bij middel van eenen waterwerkkundigen *moteur*, die door den Jeker in beweging zou gebracht worden.

5° Door het water op te halen bij middel van eenen *moteur* die door den wind in beweging zou gebracht worden. Deze *moteur* zou op de *Moerenpoort* kunnen geplaatst worden. Er bestaan voor dit gebruik bijzondere *moteurs*.

6° Men kan ook eenen zuren grond gezond maken bij middel van *irrigation*. Het loope water is niet schadelijk.

Maar in eenen leemachtigen en slijkerigen grond waarvan de ondergrond ondoordringbaar is, moet men, zoo veel mogelijk, de irrigation met de draaineringen samenvoeren, indien men eenen goeden uitslag wil bekomen.

Tongeren, 6 april 1887.
 H. R. JULIEN,
 Ingenieur-Landbouwkundige.

Stads- & provincie nieuws. Gemeente raad.

Zitting van donderdag 7 april 1887 om 5 ure 's avonds.

Tegenwoordig: MM. Meyers, burgemeester, Coart en Schaeften, schepenen, Clakens, Ghinieu, Neven, Nicolaers, Perrean en Slegers, leden.

Het proces-verbaal der vorige zitting wordt goedgekeurd.

M. Slegers. — De wijl de raad mij voorgesteld heeft als eerste kandidaat voor het bestuurend bureau van het atheneum en de middelbare school, wil ik een persoonlijk antwoord geven aan de zaak van het godsdienstig onderwijs waar mede het publiek zich bezig houdt. Men zegt dat de raad het godsdienstig onderwijs wil herstellen in het atheneum en de middelbare school. Deze uitdrukkingen zijn onjuist. Het godsdienstig onderwijs heeft nooit bestaan in het atheneum; er dus geene kwestie van het te herstellen maar wel van het in te stellen en M. Slegers deekt niet dat de raad dit voornemen heeft. Wat de middelbare school betreft, het godsdienstig onderwijs is er nooit afgeschaft geworden. Er is slechts een stemming geweest van het bestuurend bureau die het heeft afgeschaft, maar dat is alles. M. Slegers zou verlangen dat het godsdienstig onderwijs gegeven werd door eenen priester in plaats van wereldlijke meesters die daartoe onbekwaam zijn; dit behoort niet.

M. de Burgemeester geeft kennis van verscheidene stukken die hem toegekomen zijn onder andere van eenen brief van den heer tegenover Vinendeel, aankondigende dat de plannen van den huurtspoorweg van Lanaken naar Tongeren gereed zijn, en dat men zich thans bezig houdt met de plannen der line van Bassange naar Houtain. Hij leest ook een petitie van inwoners buiten de Maestrichtpoort, protesteerende tegen de verbredering der Stalietstraat.

M. Slegers drukt den wensch uit dat er ene slachtoffer voor varkens ingesteld worde.

Het eerste voorwerp van de dagorde is de *Afkeuring met M. H. Christiaens ingaande de werken uitgevoerd aan den boulevard tusschen de Hausselle en de Kruispunt*.

M. de Burgemeester drukt de spijt uit dat de liberalen leden goed gevonden hebben niet te verschijnen op geene enkele der vijf laatste zittingen van den raad. De leden van het voorgez. bestuur, en namelijk M. Ghinieu, zijn allen in staat om uitteleggen te geven die zouden toelaten met M. Christiaens af te rekenen.

M. de Burgemeester verklaart dat het colier van lasten voorzag dat er ene kwantiteit van 10,942 meters grond moest vervoerd worden naar de plaatsen aangeduid door de regering. Van deze 10,942 meters moesten er 5,471 meters vervoerd worden op eenen afstand van 1000 meters, ten prijze van 1 fr. den meter, behalve eenen koste van 5,471 fr. ten laste van den aanneemer, en 5,471 meters te vervoeren op eenen afstand van 500 meters aan 60 centemen den kubiek meter, dat is fr. 3,282,60 kosten voor den aanneemer.

Er werd ook bepaald dat de aanneemer kon beschikken over de helft van het overschot der gronden (10,042 meters).

Het is te verwonderen, zegt M. de Burgemeester, dat hetgeen een verplichting en een last voor den aanneemer was, vandaag voor hem een voordeel zou worden. Inderdaad, de aanneemer heeft geene enkele meter grond te vervoeren gehad ten voordede van de stad; hier uit is een profijt van 3571 fr. ontstaan voor den aanneemer.

Daarenboven bekeet de aanneemer voor meer dan 5000 fr. land tot zijn profijt verkocht te hebben. Het verschil tusschen den prijs van aanbesteding (fr. 25,475) en het bestek (fr. 19,975,59) is moeilijk uit te leggen zoo men niet aanneemt dat M. Christiaens hier nog een profijt van fr. 5499,44 gemaakt heeft. Volgens de berekening van den heer huurtspoorw. commissaris geve de prijzen van het fr. 5-stek ten minste een profijt van 10 % ten voordede van den aanneemer.

Men kan daartuit besluten dat de aanneemer 12 of 15,000 fr. gewonnen heeft.

In de zitting van den 18 Juni 1880 verklaarde de toenmalige schepenen der openbare werken dat

er van de 25,475 fr. prijs der onderneming een som van fr. 8206,50 moest afgetrokken worden, voor waarde van het zand. Het zand moest dus aan de stad behooren. Daarom wendde zich het college van burgemeester en schepenen den 22 Juni 1880 tot de bestendige deputatie met verzoek van de aanbesteding goed te keuren onder voorwaarden dat de aanneemer zou gebonden zijn eene kwantiteit van 5471 kubiek meters zand te vervoeren op de plaatsen welke de regering hem zou aanduiden.

Uit eene depeche van den heer gouverneur van den 29 Juli 1880, blijkt dat de aanneemer beweerde recht te hebben op het gansch overschot van zand, bestaande uit ontfrent 10,942 kubiek meters. In bijzijn van deze aanmating van den aanneemer weigerde de deputatie de aanbesteding goed te keuren. Doch den 29 augustus 1880 gaf zij hare goedkeuring, omdat er een accord gekomen was tusschen de aanneemer en de stad aangaande den eigenom van het zand.

M. Clakens tracht zich zelve en zijne liberale ambgenooten te verschonnen zoo zij niet aan de vijf laatste zittingen van den raad tegenwoordig geweest zijn. Zij zijn niet gekomen omdat de burgemeester aan den raad voorgesteld had het bestuurend bureau van het atheneum samen te stellen, voor de helft uit liberalen en katholieken en omdat de burgemeester gevraagd had of het niet goed zou zijn het godsdienstig onderwijs te herstellen. Hij maakte daarvan een *question préalable*.

M. Slegers. — Dat is onnaauwkeurig; de burgemeester heeft zich bepaald de aandacht van den raad in te roepen over het godsdienstig onderwijs.

M. de Burgemeester. Er is geene kwestie geweest van de zaak van het godsdienstig onderwijs te regelen alvorens het bureau samen te stellen.

M. Clakens. — Indien hij het woord *prealable* niet misgeproont hebt, dit was toch in uwe gedachte. Men komt aan de liberalen vragen het godsdienstig onderwijs te herstellen.

M. Slegers. — Waarom niet? Indien hij niet wil hooren van godsdienstig onderwijs, dan moet hij er maar tegen stemmen.

M. Clakens. — Wat de likwidatie met M. Christiaens betreft, wij zijn niet naar de zitting gekomen omdat wij meenden dat er kwestie was van de regeling van het laatste proces.

M. de Burgemeester. — Dat hebt gij niet kunnen meenen, wijl de zaak op de dagorde aangeeld was.

M. Clakens. — Wij wilden u de verantwoordelijkheid van dit proces laten, hetwelk aan de stad 500 fr. gekost heeft. Wat de tegenwoordige likwidatie met M. Christiaens betreft het is M. Pousset die verantwoordelijk is voor het colier van lasten. Dit colier van lasten is goedgekeurd geweest door de meerderheid van den raad waarvan deel maakten MM. Slegers, Schaeften, Coart, Vroonen, Goot, Wymants.

M. Slegers. — Wij hebben intengend e geprotesteerd tegen het colier van lasten welk men ons slechts mede-gedeeld heeft na dat de aanbesteding gedaan was. Het liberaal college van 1880 heeft geweigerd het colier van lasten mede te deelen toen wij het gevraagd hebben.

M. de Burgemeester. — Ja, zoo handelde in dien tijd het liberaal college van burgemeester en schepenen jegens ene katholieke meerderheid.

M. Clakens. — De leden der katholieke meerderheid hebben de aanbesteding goedgekeurd. M. de Burgemeester heeft in eene vorige zitting gezegd dat deze onderneming en hetgeen er op gevolgd is een ware *gachis* is.

M. de Burgemeester. — En dat zeg ik nog.

M. Clakens. — Het zijn uwe vrienden die deze *gachis* gemaakt hebben.

M. Slegers. — Alons dan!

M. Clakens. — De meerderheid van dien tijd heeft goedgekeurd.

M. Slegers. — Dat is alweer onnaauwkeurig.

M. Ghinieu. — En ik?

M. Clakens. — Gij hebt de zitting niet bijgewoond.

M. Coart. — Gij hadt er nogtans moeten zijn om den raad inlichtingen te geven; gij waart schepenen.

M. Ghinieu. — Ik had mij daar niet mee bezig te houden; dat ging M. de Faveraan aan.

M. de Burgemeester. — Ik ben verwonderd dat M. Ghinieu de verantwoordelijkheid op eenen afgeslorenne college zoekt te werpen. Een college van burgemeester en schepenen is solidairlijk gebonden voor alle verklaringen die in zijnen naam aan den raad gedaan worden.

M. Clakens. — De gansch raad van toen is verantwoordelijk.

M. Slegers. — Wie verantwoordelijk is dat zijn die welke ons mededeling geweigerd hebben van het colier van lasten. De schepenen van dien tijd verzeerden ons dat er van de prijs van aanbesteding 8000 fr. moesten afgetrokken worden voor het zand ten voordede der stad. Wij hebben dit moeten geloooven, wij het college het verzeerde, moeten geloooven, wij het college het verzeerde.

M. Clakens. — Wel dat was niet uitdrukkelijk.

M. Christiaens heeft al dit zand niet gehad, hij heeft dus ook al het profijt niet gehad waarvan men spreekt.

M. de Burgemeester antwoordt dat het vorig college van burgemeester en schepenen aan het tegenwoordig college de zorg achtergelaten heeft van eene onderneming te voltrekken die in 1880 begonnen is en sedert langzamezamen voltrekken zijn, juist gelijk het oud college aan zijne opvolgers de zorg gelaten heeft van de staatskringen te effenen en de gemeente comptabiliteit te regelen.

Indien het tegenwoordig bestuur een proces met M. Christiaens omdat heeft aangaande eenen kredietweg, dit komt omdat er geene voldoende plannen bestonden. Deze plannen moesten bestaan sedert 1880 later hebben wij ze moeten maken.

De gansch raad weet het, er is ingegrepen M. Clakens die in 1886 met ons de maatregelen ge-